

Сельскім дарогам— дбайнага гаспадара

Сельта раіны вясною мне давай-
ся бамбавіць у Маладзечанск раёне.
— Эх, дарогі, — расчыравана за-
значыў старшнін калгаса «Кастрыч-
нік» Фёдар Сянько і дадаў: — Ходзі
верталёт купілі. Добра, што тэле-
фон да радзё ёсць.

Ад калгаса да раённага цэнтру
ўсяго трыццаць кіламетраў. У «Каст-
рычніку» шасць грузавых машын і
легкавая. Але больш месца ні-
што не змясціць, ні ў калгасе ў раён,
ні ў раёне ў калгас.

Не толькі раніш вясною. У дж-
джівае лета і вясню ў сельскую
краму нельга прывезці солі, сельска-
гаспадарчыя прыборы, аграмацкія
або прамысловыя тавары. Падлічы-
ці са спазненнем атрымаюцца газе-
ты. Нават новы фільм цяжка даста-
віць у клуб, не гаворачы ўжо пра тое,
каб прыхаціць да горада артысты
з канцэртаў або лектараў.

У такую бездарам паштавыя едзе
варком на кані, старшнін калгаса—
на трактары «ДТ-54». І ўсё гэта не
дзе-небудзь сярэд балот і лясцоў Па-
лесся, а ў Маладзечанскім раёне.

— Вясню трыццаць частку раёна па-
раілавава, — гаварылі ў райкама-
х.

Па дарозе да калгаса імя Каліні-
на — дзве рэчкі, а мастоў няма.
Нельга быць дабрацца да аршлі Імя
Леніна—сем кіламетраў пераправы
гэтай вясны, калі аршлі Імя Леніна
цэнтры калгаса імя Кірава і імя Жа-
даніна, саўгас «Хімікоўшчына». Каля
сёння калгасных грузавікоў сталі на
прыкоме. Ні азія шафёр не адваж-
ваўся вывесці машыну з гаража. За
паўтара года ў гэты калгас не
завезлі ні адной тонны мінеральных
угнаенняў. Нават некалькіх брыгадзі-
роў з-за бездарожжя зусім не дазва-
лялі прапрацаваць у агродзі.

На імя зааганды Маладзечанска-
га раёнага аддзела культуры
тав. Палава кінамаханікі пісалі де-
кларацыю аб зрыве кінасеансу з-за
адсутнасці транспарту.

Як жа, нарэшце, наладзіць пас-
таўную кругло год сувязь з горадамі і
пачаць калгасамі? Ад гэтым у раёне
гавораць каторы год.

Старшнін райкама, калі не
дзівае ў калгас, вернецца ў горад,
пазвоніць да старшнін калгаса:

— Няўжо ў цябе людзей або ма-
шыны мала, каб дарогі ўпарадка-
ваць?

Старшнін калгаса звычайна ніколі
не прычыні:

— Вось толькі хай падохне.
Восьмесь.

Дарогі падохне — пачынаецца
сцяба. Пасля сцябы ніхто не кілапо-
ніцца, каб рамантаваць дарогі. А
там сенакос, жывёна. Так цягнуцца
з году ў год.

Старшнін калгаса «Кастрыч-
нік» Фёдар Сянько браўся рабіць даро-
гу. Тры кіламетры пракаціў. А яшчэ
трэба пачаць, Гэта на тэрыторыі свай-
ей аршлі. А каб дабрацца да Мала-
дзечана, трэба ехаць па дарогках
калгаса імя Жданова і «Камсамоль-
шчына». У аршлі імя Жданова тры кі-
ламетры бездарожжя і ў «Камсамоль-
шчыне» — два.

— Можна б у калгасе «Кастрыч-
нік» і знайшлі сродкі, каб адрамантаваць

дарогі на тэрыторыі свай аршлі,
але ж усё роўна становіцца ад гэта-
га не палепшыцца — не дзедаць да
Маладзечана. Трэба паправаць кіш-
цяць кіламетраў дарогі на тэрыторыі
другіх калгасаў.

Вядома, калгас «Кастрычнік» не
задоўга ўпарадкаваць дарогі свай су-
седзям. Аб'яднаць сілы трох гаспа-
дарак і пракласці забараваную да-
рогу ад «Кастрычніка» да Маладзеч-
на — ніхто ў раёне пакуль яшчэ не
дадумався.

Праўда, Гарадзілаўскі сельсавет
вынесіў рашэнне, каб наладзіць да-
рогі. А калі наладзіць дарогі браш-
ца за справу, старшнін калгасаў
развадзілі рукамі.

— Мы ж адлічваем у дарожны
фонд абліявынікам пазушчу суму гро-
шай на наладжванне дарог. Ёсць у
нас у райкамакоме інжынер па даро-
гах і мастах. Вось яны іххай і
апрацоўваюць раёнамі дарогі.

Так і ёсць: калгасам, саўгасам і ін-
шым арганізацыям штогод адлічваюць
сродкі на добраўпарадкаванне і пра-
кладанне новых дарог, мастоў.

Загаднік Мінскага абласнога ад-
дзела аўтамабільнага транспарту і
шасейных дарог А. Лесавой гаво-
рыць:

— Летась па абласці мы пракла-
лі 61 кіламетр асфальтаваных і брука-
ваных дарог, зрабілі некалькі ма-
стоў.

Гэта мала ці многа? Гадавы план
выкананы, нават перавышаны.
Тым не менш, трэцяя частка Ма-
ладзечанскага раёна кожную вясну і
вясню паралізаваная з-за 22 кі-
ламетраў мясцовых дарог, па якіх
нельга ні пераехаць, ні прайсці. Не
лежыцца справы з сельскімі дарогамі
і ў іншых раёнах абласці.

У сувязі з развіццём аўтамабіль-
нага транспарту ў першых чару
задачы, каб пракласці до-
рыя дарогі ад раённых цэнтраў да
калгасаў, саўгасаў, сельскіх Савет-
аў. Па Мінскай абласці гэта скла-
дае не адну тысячу кіламетраў.

Колькі год спатрэбіцца, каб лікві-
даваць гэты бездарожжы, калі абла-
сны арганізацыі пракладае за год
толькі па 61 кіламетр сельскіх да-
рог?

У праёме на параллель сельскай
гаспадарцы Цалінага краі 14 сака-
віка 1961 года М. С. Хрушчоў гаво-
рыць: «Патрэба кіламетраў аб тым,
каб утрымліваць у добрым стане
гравійныя дарогі». І далей ён ука-
заў на тое, што «...станавіцца даро-
гі залежыць ад дырктараў саўга-
саў і старшнін калгасаў. Яны
перш за ўсё павінны кіламетрамі пра-
даваць».

Восьмесь тым калгасам «Каст-
рычнік», імя Жданова, «Камсамоль-
шчына». У іх ёсць 21 грузавы аўтама-
біль, амаль стотыякі ж трактары.
Многа работай сілы. Калі гэты гас-
падар не здолеюць самі пракласці
новую асфальтаваную ці брукаваную
дарогі, ды адрамантаваць яе ў іх
ёсць усё магчымае. Ёсць гравій,
ёсць і транспарт. Няма аднаго—
ініцыятывы, арганізатарскай работы.

І кожны раз, калі едзеш па даро-
зе ў саўгас або ў саўгасе «Хіміко-
ўшчына», які знаходзіцца за дваццаць
кіламетраў ад Маладзечана, хочаш
кадзье слова сказаць пра адры-
ну, кіраўніцтва, сельскі Савет, кіраў-
ніцтва аўтамабільнага транспарту і
шасейных дарог, аўтамабільнага
дарожнага будавання, што ён
кадзье слова сказаць пра адры-
ну, кіраўніцтва, сельскі Савет, кіраў-
ніцтва аўтамабільнага транспарту і
шасейных дарог, аўтамабільнага
дарожнага будавання, што ён

Да дваццацігоддзя гераічнай абароны Брэскай крэпасці.
Самадзейны мастак Брэста пішучы эцюды ў раёне Брэскай крэ-
пасці.

Фота В. Германа.
Фотажурналіст ВЕЛТА.

Юбілей паэта і літаратуразнаўца

Споўніліся 50 год з дня нара-
джэння паэта, літаратуразнаўца
і літаратуразнаўца Сцяпана
Ліхадзіўскага, які жыў і пра-
цаваў у Ташкенце. Празднім прэ-
савы Саюза пісьмемнікаў ВССР

Настаў аўтаваж, у якім жадае
юбіляру доўгіх год жыцця, плён-
най творчай працы, нягаснай ма-
ладасці і бадзравасці.

С. Ліхадзіўскі вядомы як па-
эт. На старонках нашых рэспублі-
канскіх газет і часопісаў можна
сустрэць вершы гэтага аўтара.

С. Ліхадзіўскі выдаў зборнік
вершаў «Чырвоныя вышні»
(1931), «Романы даўняй прастыні»
(1931), «Крывавыя зікіні на сне-
зе» (1932), «Мы малодцы гвардыя»
(1932).

Ціпер С. Ліхадзіўскі займаецца
да педагогічнай работай у Узбе-
кістане. Ён закончыў аспірантуру
пра катэдраў ўсёагульнай літ-
ратуры Ташкенцкага педагогічна-
га інстытута і ў 1939 годзе выка-
даваў з замежнай літаратуры ў вы-
шэйшых навучальных установах
Ташкента.

На старонках перыядычнага
друку Узбекістана С. Ліхадзіўскі
выступаў з артыкуламі аб творч-
сці узбекскіх савецкіх пісьмемні-
каў.

У асноўны час С. Ліхадзіўскі
падымаў зборнік сваіх выба-
раных вершаў на беларускай мове
«Беларускія жывыя трыгоны».

ТВОРЧАЯ СУСТРЭЧА

У раённым цэнтры Докшыц
адбылася творчая сустрэча паэта-
сенініка А. Русака, кампазітара
Г. Вагнера, артыстаў Беларускага
радыё і тэлебачання і афіцэраў
літаратуры аб'яднання і чыта-
чамі раённай газеты «Ленінская

ПІСЬМЫ У РЕДАКЦЫЮ

Сорамна перад суседзямі

У дні падрыхтоўкі да 100-га-
дзя з дня смерці Т. Р. Шаўчэ-
ніншай Макранскай сярэдняй
школы (Віцебскага раёна) спатрэбі-
ліся кнігі ўкраінскага пісьмемніка
які не было ні ў школьнай, ні ў
іншых масавых бібліятэках.

Вучні 9 класа, члены літарату-
рнага ўртка, паслалі пісьмы
школьным Украіны з просьбай
дапамагчы ім.

Хутка вучні трох украінскіх
школ, у тым ліку і школы сяла
Шаўчэніна на радзіме паэта,
прасілі нам кнігі на ўкраінскай
мове, вельмі прыгожа выдава-
ныя, — творы Т. Шаўчэнін: «Ка-
бэ», «Павы», а таксама «Жы-
ццё і творчасць Т. Р. Шаўчэніна».

Можна толькі паважліва пера-
казаць, вядомыя, ілюстрацыяй
гэтых выданняў.

Украінскія школьнікі ў сваіх
пісьмах папрасілі нас прасла-
ваваць творы Я. Купалы, Я. Коласа і
іншых беларускіх пісьмемнікаў.

Вось тут нам і прыйшлося
адказаць Творца Я. Коласа ў раён-
най кнігарні мы не здолелі
купіць. Нездзе на складзе знайшліся
кнігі Я. Коласа «Новая зямля» і
«На рэстанцы». Але яны так не-
ахайна выданыя, што сорамна
паслаць іх на Украіну. Хацелі
купіць альбом «Мінск». Таксама
выдадзеныя драмы, а каштуе два
з паловай рубль.

Час і нашым выдавецтвам па-
думаць пра знешні выгляд кніг,
каб нам не трэба было чыраваць
перад сябрамі з брацкай рэспублі-
кі.

С. МІЛЧАНАУ,
выкладчык рускай мовы і
літаратуры, класны кіраўнік
9 класа.

Амаль усю пазушчу частку
раённага цэнтру Лагойск займае
парк. Цудоўна ў ім вясной і ле-
там. Размешчаны ў баку ад даро-
гі, ён з'яўляецца найлепшым
месцам адпачынку.

У парк нават у самяя спякот-
ныя дні ве прахладзіць. А гэта
таму, што ў ім многа натуральных
крыніц. Яны соцыяна з глыбін
зямлі, чыстыя і прэстэжныя, як
школы. У крыніцах вадзе значны
працэнт мінеральных солей. Ста-
ражылы расказваюць, што ў Ла-
гойскае калісці пад невялікім ку-
роў, на які прыпадзлі «знытаны
асобі» з розных куткоў Беларусі.

Але не толькі цудоўнай прыро-
дай славіцца лагойскі парк. Ён
з'яўляецца гістарычным месцам.
Пры ўваходзе ў яго кіламетра ў
ночы высокія зямляны вал, а вакол—
роў, які некалі агуляўся з ракой
Гайнай і втапляўся вадой. Гэта
слэды старога замка. Сюды ко-
жны год прыязджаюць турысты з
Мінска і іншых школ, рабочыя
прадпрыемстваў, настаўнікі.

Здавалася б, што вакаваныя
парку, клоніты пра яго добраўпа-
радкаванне павінны зусім ана-
халізацы ў цэнтры ўвагі мясцовых
ўстаноў і арганізацый. На жаль,
гэтага сказаць нельга. За паркам

Б. САСНОЎСКІ.

Па слядах неапублікаваных пісэм

Там, дзе няма клуба

Група камсамольцаў калгаса
імя У. І. Леніна звярнулася ў
рэдакцыю з пісьмом, у якім ска-
рдалася на адсутнасць клуба ў ве-
сцы Дуброва Смалявіцкага раёна.

Начальнік Мінскага абласнога
упраўлення культуры тав. Ю. Мі-
хайла паведаміў рэдакцыю, што
факты, аб якіх пісалася ў пісьме,
падвердзіліся.

Публікацыя партыйнай арга-
нізацыі.

Абмеркаванне прэм'ер беларускіх тэатраў

Тэмай чарговай размовы на ма-
стацкім савета Міністэрства куль-
туры ВССР былі сцэнічныя пом-
нікі «Калючая ружа» Ю. Сямёна-
ва і «Літва» А. Вацкіна (Тэатр
оперы і балета) і «Літва» (Тэатр
імя Янкі Купалы).

З дакладам аб спектаклі «Ка-
лючая ружа» выступіў Я. Шкоўні-
чэў. У абмеркаванні прынялі ўдзел
І. Нісненіч, І. Кузнецов, галоўны
дыржёр Тэатра оперы і балета

Л. Любімаў і старшнін мастацка-
га савета Р. Шырма.

Пра спектакль «Літва» Я. Ва-
цкіна ўступілі словы сказаў
Я. Рамановіч.

У спрэчках выступілі А. Вацкі-
на, К. Губарэвіч, У. Нябед, Б.
Платонаў.

З прамовай на пасаджэнні
выступіў тэатральны міністр культуры
ВССР Р. Я. Кісялёў.

Мастацкі савет станоўча аданіў
абодва гэтыя спектаклі.

Дваццацігоддзя перыяд (1919—
1939 гг.) знаходзіцца Гродна пад
увагай буржуазных і сацыялі-
стычных гісторыкаў. Гэта перыяд
пачатку новага ў сэнсе гора-
дабудавання.

1939 год знамянаваў сабою но-
вую веху ў жыцці беларускага на-
рода — адбылося ўз'яднанне
завоеванага Беларусі ў адзі-
ную сацыялістычную дзяржаву. З
гэтага часу Гродна перажывае пе-
рыяд інтэнсіўнага будаўніцтва.

Узбудаваны будыны халабамі-
ната, аўтобусаў, швейнай, мэб-
лявай фабрык, камбіната будаўні-
чых матэрыялаў і іншых прадпры-
емстваў.

Толькі пасля вызвалення
Гродна ад нямецкіх акупан-
таў (1944 г.) працуючы гора-
да зноў пачаў развівацца пачаў
карыставацца перабудовай і перапла-
наваннем горада, улічваючы неабход-
насць захавання і ўзбудавання
усёго архітэктурнага ансамбля, а
таксама стварэння максімальна
выгод для насельніцтва.

Горад расце на нашых вачах.
Там, дзе ляжалі руіны і пустыры,
расквіцелі новыя плошчы, скве-
ры, кварталы жылых дамоў.
Непазнавальнай стала Савец-
кая плошча з новым прыгожым
скверам у цэнтры, акіямаваная
шматпавярховымі жылымі да-
мамі, строгім контурам Палаца
культуры і тэатральнага ансамбля,
заканчаным будынкам новай га-
спіналіі. Растуць мікраёны ў за-
лемаўскай частцы горада, самая
прыгожая магасцель якой носіць
імя першага ў сэнсе камсанаўца
Юрыя Гагарына.

Кіраў В. Курашова безумоўна
дапаможа чытачу атрымаць не-
абходныя весткі пра архітэ-
ктурны помнік Гродна. Яна ба-
гата інфармацыя, а ў канцы да-
даныя біяграфічныя матэрыялы,
які мае значную каштоўнасць для
кажнага, хто цікавіцца гісторыяй
аднаго са старажытных горадоў
краіны.

В. БАЛДАЕВ.

Гродна.

Аднак новыя павесы ўсё ж
прабавалі сабе дарогі, і канец
XIX і пачатак XX стагоддзяў да-
памагалі архітэктурнае аблічча
горада некалькімі ўдачным аба-
вуваннямі, такімі, як ратуша (кой
ужо ціпер няма), былы дом Ма-
ксімавіча (цяпер будынак аблы-
наў).

Але, як указвае аўтар, анархія
капіталістычнай вытворчасці пера-
шкідвала стварэнне адзінага ар-
хітэктурнага ансамбля горада.
Вяла да стылізаванай, малер-
нага, а не да рэальнага, пры-
кладнага мастацтва.

Але, як указвае аўтар, анархія
капіталістычнай вытворчасці пера-
шкідвала стварэнне адзінага ар-
хітэктурнага ансамбля горада.
Вяла да стылізаванай, малер-
нага, а не да рэальнага, пры-
кладнага мастацтва.

Але, як указвае аўтар, анархія
капіталістычнай вытворчасці пера-
шкідвала стварэнне адзінага ар-
хітэктурнага ансамбля горада.
Вяла да стылізаванай, малер-
нага, а не да рэальнага, пры-
кладнага мастацтва.

ВЯСНОВЫ НАСТРОЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— А ты ведаеш, страказа, колькі трэба прыга-
таваць тым свінням на зімку? —
— Не...наўва прынахавіць Волга.
— Глязі, каб на другі ж дзень не ўцякла...
папярэдзіў Кулеш.

Але Волга не ўцякла. Аж гулі патраджаныя
за дзень рукі, белае спіна. Паспрабуй, памішай
драўляны лаяпаты ў аявіяны бошч параную
будуць! Праўда, тады ў саўгасе свінней было
не больш шасцісот галоў. Да ўсё ж накіртваваць
корму для іх было не так проста.

— Нешта прыдумашь трэба, — сказала Волга,
калі аднойчы на кормазарніні зайшлі дырктар
саўгаса Аляксандр Якубавіч Ліпайка і скарптар
партгарадзіні Сяргей Вікенічы Цераховіч.
— Гэта ж мяшчальнік такой прадзвідаўскай не вельмі
спорна круціцца...

— А што тут прыдумашь? — нахмырыўся Ліпай-
ка. — Да вясні я пракацілі і не скардзіліся.
— Маля што пракацілі, — запярэчыла Волга.
— Тады на ферме свінней было менш, а цыпер з ко-
жым годам іх больш будзе. Няўжо ж так і
будзем гібець над бочкамі?

— Праўда, праўда, — падтрымаў дзяўчыну Це-
раховіч. — Лёўскае свіння Чыж вунь адані аднаго
ў тэжыну свінней. І калі думашь аб далейшых
перспектывах, дык у морні трэба перабачы-
ваць кормушчыню. Маторы трэба ў работу ўпа-
раваць, а не мускулы...

Калі дырктар з скарптарам пайшлі, Андрэй Ку-
леш па прычыні нахмураў патыліцу і шмыгнуў
аляком.

— А ты дзяўчына з парыхам, — сказаў ён. — Я,
прынахаві, і не думаю, што ты такая.
— Праз некалькі дзён «дзяўчына з парыхам» раз-
віталася з Кулешам.

Свінней наўва ачыраваць, — павядаміла
яна. — Ці я горада за Чыжа? Маладая, яны ёсць
— Але ж, яе...заківаў галоваю Андрэй. — А
тут я застануся адані?

— Ціпер і адані справіцца. Сёння маёй прый-
дзе матор устанавіць. Так што лапату можаш
выкінуць...

І, можа, толькі паправаўшы першае паўго-
дзе на аднаго свінней, Волга зразумела аж след
спраўдзенай цыны прывоўнага падазгі Яраслава
Чыжа. Нягледзячы на дэспіт-васмёт-васмёт
галов свінней. Ужо правалі амаль ва ўсе свінні-
кі падвесныя дарогі, ручную працу, як кажуць,
завялі да мінімуму, і ўсё ж працаваць даводзіцца
не пакладчыны рук.

— На сыры адмор прыладзем, — сказала адной-
чы Волга зааганды Галіне Біленка. — Так і вы-
гадней, і аручней.

Вясёлая, жвавая жанчына Галіна была родам
з Палтаўшчыны. Яе муж Мікалай скончыў у
Украіне ветырэнарны фактальт сельскагаспадар-
чага інстытута, і яго накіравалі ў Беларусь. Тут
раён, Галіна прыхацала з мужам у Беларусь. Тут
завочна скончыла Беларускае сельскагаспадар-
чае акадэмію і пачала працаваць у саўгасе за-
аганды. На фермах бачылі не жаўноў, вясёлых,
дзель у дзень. Да Волгаў Монах Галіна ставілася
як да малодшай сяброўкі. Падумаўшы, яна адка-
зала:

— А што ж, на сыры адмор пераходзіць час.
У перадавых гаспадарках гэтым заняліся даўно.
Пакалібіцца, вядома, і пра камбікормы.

Яшчэ прыцемкам падымаліся Волгаў Монах,
Галіна Жымыра і Ніна Малаўшчыца і сцяпаліся на
свінаферму. Кармлілі свінней, чысцілі свіннічкі,
рытвалі вітамінную надыроўку—хвойныя галі-
кі, моркву, крабды. Па дамаганні Волгаў навед-
валі дарогі зрабілі і ў адыміні. Ціпер не трэба
было кармы цягнуць на сабе ў памыканне, дзе
знаходзіліся аднаго свінней адкарылі яна!

І вась у мінулым годзе Волгаў Монах, непры-
метная свінніца з саўгаса «Нача» на Брэсцін-
цы, атрымала першую працоўную перамогу. Тысяча
дзевяці аднаго свінней адкарылі яна!

Там жа я павіншавалі ЦК партыі і Савет міні-
страў рэспублікі. Завердзілі ўдзелніцы
Усёагульнай выстаўкі дасягненняў народнай га-
спадары СССР.

А праз колькі часу яшчэ адна радасць: за са-
маадданую працу Волгаў ўзнагародзілі ордэнам
Леніна. Дзяўчына трымала яго на далоні і ўга-
далася ў дарогі профілі, акаймаваны залатым
калосам. Радасна стукнула ў грудзі свінні. Было
нават трохі трыжыва: можа, яна і не заслу-
жыла такой гонар?

У дзень выбараў у мясцовы Саветы Галі і Ні-
на доўга прыбіраліся. Яны ж будучы гаспадары
і за яе, Волгаў. Нават непаваротліва Маян Ку-
лік, якая не любіла хадзіць ні ў ніго, ні на танцы,
і та пакурывалася каля лотэраі.

— Ну, Волга, ж ціце ізаём гаварыць, — па-
вядуліся да Волгаў Ніна Малаўшчыца і Ліпайка.
Дзяўчыны чысцілі. Можа з таёй і на танцы
ужо не пачае будзе хадзіць? — Ніна надаскока і
абапавіўшы сярбонку за пачы, горада пачалаваў
у шыку.

— А я не ведаю, аб чым думашчкі, думаш? Пе-
райдзі — галоўную парасты—ціха загаварыла
Волга. — Там не ўсё ў нас ладзіцца... Цяжка там
будзе. А пайду.

А. КАЛЯДЭНКА.

